

ÅPENHETSRAPPORT 2022

INNLEDNING

Revisjonsselskaper som reviderer foretak av allmenn interesse er pålagt å avgi en åpenhetsrapport, hvor blant annet organisasjonsform og eierskap, styringsstruktur, interne kvalitetskontrollsystemer og enhetens etterutdanningspolitikk skal beskrives. Kommunalt eide revisjonsselskaper omfattes ikke av revisorloven, og dermed heller ikke av kravet om årlig åpenhetsrapport. Åpenhet er imidlertid en sentral verdi i offentlig sektor, og vi er av den oppfatning at kommunal revisjon bør være minst like åpen som private revisjonsselskaper. Styret i Norges kommunerevisorforbund, NKRF, har også anbefalt at åpenhetsrapporter tas i bruk. Rogaland Revisjon er underlagt kvalitetskontroll av NKRF. Kvalitetskontroll ble gjennomført i 2021 og 2022.

Formålet med rapporten er å gi innsikt i hvordan vi sikrer kvalitet i det arbeidet vi utfører.

VIRKSOMHETEN

Rogaland Revisjon IKS leverer tjenester innen finansiell revisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og særattestasjoner. I tillegg utfører vi ulike rådgivningsoppdrag, undersøkelser og granskninger, der disse tjenestene etterspørres.

Våre kunder består av kommuner, fylkeskommune, kommunale og fylkeskommunale foretak, interkommunale selskaper, stiftelser, kirkelige fellesråd, sokneråd, andre trossamfunn, vertskommunesamarbeid og andre særattestasjoner til organisasjoner som mottar offentlige midler. I tillegg reviderer vi andelslag og samvirkelag mv. som er et naturlig ledd i det kommunale tjenestetilbudet. Kommuneoppdragene er forankret i de respektive kontrollutvalgene, der vi iht. kommunelovens §24-3 har møte- og talerett. Vi deltar i samtlige kontrollutvalgsmøter.

Vår målsetting er at Rogaland Revisjon IKS skal være den foretrukne leverandør av regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og relaterte tjenester blant kommuner og kommunale virksomheter i Rogaland. Vi har et viktig samfunnsoppdrag og skal bidra til å styrke tilliten til kommunesektoren gjennom våre tjenester og vår kompetanse i et forpliktende samspill med våre kunder.

Vår visjon er: ***Vi forbedrer offentlig sektor!***

Våre tjenester

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Eierskapskontroller
- Særattestasjoner
- Rådgivning
- Granskninger og undersøkelser

ORGANISASJONSFORM, EIERSKAP OG STYRINGSSTRUKTUR

Rogaland Revisjon IKS ble stiftet som et interkommunalt selskap 28. juni 2004. I 2021 fikk vi ni nye eierkommuner fra Haugalandet. Våre eiere pr. 31.12.2022 er:

Deltakere	Andel
Bjerkreim kommune	0,54 %
Bokn kommune	0,17 %
Eigersund kommune	2,93 %
Etne kommune	0,85 %
Gjesdal kommune	2,02 %
Haugesund kommune	6,88 %
Hjelmeland kommune	0,60 %
Hå kommune	3,22 %
Karmøy kommune	8,19 %
Kvitsøy kommune	0,11 %
Lund kommune	0,68 %
Randaberg kommune	1,98 %
Sandnes kommune	12,81 %
Sauda kommune	1,05 %
Sokndal kommune	0,72 %
Sola kommune	4,33 %
Stavanger kommune	26,20 %
Strand kommune	2,28 %
Suldal kommune	0,85 %
Sveio kommune	1,02 %
Tysvær kommune	2,04 %
Utsira kommune	0,05 %
Vindafjord kommune	1,77 %
Rogaland fylkeskommune	18,71 %

Selskapets øverste organ er representantskapet, hvor alle eierne deltar med ett medlem hver. Den enkelte kommunes stemme vektet etter eierandel. Representantskapet behandler saker som tilligger organet etter IKS-lovens bestemmelser. Representantskapet velger selv sin leder og nestleder. Daglig leder og styrets leder har møteplikt og talerett i representantskapet. I tillegg har alle styremedlemmer møte- og talerett.

Styret består av seks medlemmer med personlige vararepresentanter. Fem medlemmer og varamedlemmer, herunder styreleder og nestleder, velges av representantskapet, mens ett medlem (og varamedlem) velges av og blant de ansatte.

Selskapet ledes av revisjonsdirektør, som har det operative ansvaret for å drive selskapets virksomhet i samsvar med lover, regler og vedtak fattet av styret og representantskap. Revisjonsdirektør er dessuten styrets sekretær og saksbehandler, og har tale- og forslagsrett i styremøter, med mindre styret i enkeltsaker har vedtatt at revisjonsdirektør ikke skal delta.

Selskapet har 31 ansatte. Ledergruppen består av revisjonsdirektør, leder forvaltningsrevisjon og leder regnskapsrevisjon. Rune Haukaas, Tore Kristensen og Therese Skåland Bjørkeland har oppdragsansvaret for regnskapsrevisjon på navngitte oppdrag slik at det er flere fra selskapet som undertegner revisjons- og attestasjonsoppdragene. Revisjonen av det enkelte oppdraget gjennomføres under ledelse av oppdragsansvarlig eller en oppdragsleder, hvor sistnevnte skal ha ansvaret for oppfølging av kunden med hensyn til både forvaltnings- og regnskapsrevisjon. Leder forvaltningsrevisjon Silje Nygård er oppdragsansvarlig for forvaltningsrevisjon på alle oppdrag og har det daglige ansvar for gjennomføring og fremdrift av de ulike forvaltningsprosjekt/eierskapskontroller.

EIERSTRATEGI OG EIERNES SAMFUNNSMESSIGE BETYDNING

Selskapet drives i tråd med eiernes Eiermelding og egen [eierstrategi for Rogaland Revisjon IKS](#). Eierkommunene er i arbeid med ny eierstrategi som forventes ferdigstilt i 2023.

Kommunene utgjør en betydelig del av den offentlige forvaltning og betjener alle lag av innbyggerne i sin tjenesteproduksjon. Kontrollutvalgene i distriktet har bl.a. vedtatt at samtlige eierskapskontroller som utføres, skal inkludere åpenhet samt kontroll av om lov om offentlige anskaffelser og HMS-regelverket etterleves. Rogaland Revisjon IKS sin samfunnsmessige betydning med sikring av fellesskapets verdier og forbedring av offentlig sektor er derfor betydelig.

SAMARBEID MED ANDRE

Rogaland Revisjon er bedriftsmedlem i Samfunnsbedriftene og Norges kommunerevisorforbund (NKRF). Våre statsautoriserte revisorer er medlemmer i Den norske Revisorforening (DnR).

Rogaland Revisjon IKS samarbeider og kjøper/selger tjenester av/til andre kommunale og private revisjonsheter, fra sak til sak, for å sikre videreutvikling av faglige kompetanse. Av samme grunn legger Rogaland Revisjon IKS til rette for at ansatte kan delta i aktuelt faglig arbeid utenfor selskapet. Vi har et formalisert samarbeid med 3 andre enheter, Romerike Revisjon, Viken kommunerevisjon og Agder Kommunerevisjon. For Agder kommunerevisjon gjelder samarbeidet også for regnskapsrevisjon og beslektede tjenester.

Selskapet samarbeider også naturlig med Statsforvalteren i Rogaland, slik at det sikres at statlige tilsyn tilpasses den kommunale egenkontrollen. Tilsvarende legges det til rette for å samarbeide med andre offentlige myndigheter, som for eksempel Skatteetaten og andre aktører i bransjen.

RETNINGSLINJER FOR INTERN KVALITETSKONTROLL

Rogaland Revisjon IKS har utarbeidet retningslinjer for kvalitetskontroll i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll – ISQC 1¹. Viktige elementer i kvalitetskontrollsystemet er:

¹ Standarden ISQC 1 er i ferd med å bli erstattet av nye internasjonale standarder. ISQM 1 om kvalitetsstyring i revisjonsforetak og ISQM 2 om gjennomføring av oppdragskontroll ble

Ledelsens ansvar for og prioritering av kvalitet

- Sikre at alle oppdrag utføres i samsvar med god (kommunal) revisjonsskikk.
- Sikre rett kompetanse – både formell og reell – på alle nivå i organisasjonen.
- Sikre tilfredsstillende kapasitet til å ivareta det enkelte revisjonsoppdrag på en god måte.

Overholdelse av etiske krav

- Utgangspunktet er IFACs etiske regelverk som fastsetter de grunnleggende prinsippene for yrkesetikk: integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, konfidensialitet og profesjonell atferd.
- Rogaland Revisjons egne etiske retningslinjer inkl. varslingsrutiner.
- Årlige uavhengighetsvurderinger hvor trusler søkes identifisert og eventuelle forholdsregler iverksettes. Vurderingen omfatter både virkelig og tilsynelatende uavhengighet – det å ha en uavhengig grunnholdning og innstilling, og det å framstå som uavhengig.
- Alle ansatte leverer årlig en erklæring om sin uavhengighet, alternativt om de er inhabile med hensyn til ett eller flere oppdrag. Det foretas dessuten en vurdering av uavhengighet i forbindelse med hvert enkelt forvaltningsprosjekt.
- Årlig uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig til kontrollutvalgene.
- Alle ansatte undertegner årlig taushetserklæring.

Aksept og fortsettelse av klientforhold og enkeltoppdrag

- Nye oppdrag vurderes med hensyn til hvorvidt selskapet har den nødvendige kompetanse og kapasitet, det foretas kundekontroll og en egenvurdering av om uavhengighetskravene er innfridd. Oppdragets omfang og innhold avklares i engasjementsbrev.
- Eksisterende oppdrag vurderes årlig med hensyn til om det kan fortsettes, hvilke ressurser det i så fall krever, og om det er behov for å benytte ekspert. Klientens integritet, kunnskap om virksomheten og eventuelle betydelige forhold/hendelser vil være sentrale elementer i denne vurderingen. Engasjementsbrev oppdateres for hver kommune inkl. kommunale foretak, en gang i valgperioden.

Personal

- Revisjonsdirektør har ansvar for at det til enhver tid er tilstrekkelig kapasitet og rett kompetanse i forhold til oppdragsporteføljen.
- Årlige medarbeidersamtaler og medarbeiderundersøkelser.
- Langsiktige kompetanseutviklingsplaner
- Årlige kursplaner

Gjennomføring av oppdrag – regnskapsrevisjon

- Leder regnskapsrevisjon har ansvar for å sikre at det foreligger tilfredsstillende metodikk for planlegging, gjennomføring og rapportering av regnskapsrevisjon, i samsvar med det internasjonale standardverket – *International Standards on Auditing og INTOSSAI*.
- Oppdragsleder utarbeider en overordnet revisjonsstrategi for hvert oppdrag, som godkjennes av oppdragsansvarlig. Revisjonsstrategien for kommunene presenteres årlig

---

fastsatt av the International Audit and Assurance Standards Board (IAASB) i desember 2020. Innarbeidelse av kvalitetsstyring i samsvar med ISQM 1 vil bli gjennomført i løpet av 2022.

for de respektive kontrollutvalgene. Revisjonsstrategien utarbeides gjennom teamarbeid og har en risikodrevet tilnærming.

- Oppdragsleder gjennomgår revisjonsarbeidet og sikrer at det er gjennomført i samsvar med revisjonsplanene og god (kommunal) revisjonsskikk. Oppdragsansvarlig kvalitetssikrer før det avgis revisjonsberetning sammen med fagansvarlig eller andre, om nødvendig.
  - Svakheter i den interne kontrollen og andre revisjonsfunn av betydning rapporteres skriftlig til den revisjonspliktiges ledelse. Forhold som er nevnt i revisorloven § 5-2 fjerde ledd og i forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. § 4 annet ledd, rapporteres i nummerert brev til kontrollutvalget, med kopi til administrasjonssjef.
  - I forbindelse med avleggelse av revisjonsberetningen, blir årets revisjon og de funn som er gjort oppsummert i en egen revisjonsrapport til (kommune)styret.
-
- Oppdragsleder/-ansvarlig deltar i de største foretakenes styremøter ved regnskapsbehandlingen.

Gjennomføring av oppdrag – forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

- Forvaltningsrevisjon gjennomføres i tråd med kommunelov, forskrift og RSK 01 etter bestilling fra kontrollutvalget i kommunen, i hovedsak i henhold til plan for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll.
- Det legges stor vekt på dialog med kontrollutvalget ved utformingen av mandat.
- Prosjektet innledes formelt med et oppstartsmøte med aktuelle personer i kommunen. Etter at problemstillinger er klarlagt og saksområdet rimelig opplyst, presenteres et forprosjekt i et internt møte hvor forvaltningsrevisor, leder forvaltningsrevisjon og oppdragsleder deltar. Forvaltningsrevisor rapporterer for øvrig fortløpende til leder.
- Rapporten kvalitetssikres av leder forvaltningsrevisjon og oppdragsleder før den sendes på høring til kommunen. Prinsipielle forhold avklares med oppdragsansvarlig og/eller fagansvarlig.
- Høringskommentarer fra rådmann og eventuelle rettelser tas inn i rapporten, før den oversendes kontrollutvalget og deretter kommunestyret.

Oppfølging

- Oppdragsansvarlige sikrer at retningslinjer følges ved å godkjenne overordnet revisjonsstrategi og revisjonsplaner, kvalitetssikre gjennomført revisjon, samt å undertegne de fleste brev, revisjonsberetninger og særattestasjoner.
- Leder forvaltningsrevisjon og leder regnskapsrevisjon følger opp og kontrollerer arbeidet på sine respektive områder.

ISQM 1 og 2

Det er kommet nye standarder for kvalitetsstyring i 2022 ISQM 1 og 2. Vi har ikke oppdrag som dekkes av ISQM 2 jfr ISA² 220 punkt 7. ISQM 1 er implementert i foretak fra og med 15.12.2022. Dette er et kontinuerlig arbeid. Standarden er bygget opp av åtte komponenter. De har visse likhetstrekk med komponentene i en internkontroll beskrevet i ISA 315.

De åtte komponentene er:

1. Foretakets risikovurderingsprosess
2. Styring og ledelse
3. Relevante etiske krav
4. Aksept- og fortsettelsesvurdering av klientforhold og enkeltoppdrag
5. Gjennomføring av oppdrag
6. Ressurser
7. Informasjon og kommunikasjon
8. Overvåkings- og utbedringsprosess

EKSTERN KVALITETSKONTROLL

Rogaland Revisjon IKS er som bedriftsmedlem i NKRF underlagt en obligatorisk kvalitetskontrollordning. Formålet med kvalitetskontrollordningen er å sikre at medlemsbedriftene holder en høy faglig standard. Den seneste kvalitetskontrollen fra NKRF ble utført høsten 2021 og høsten 2022, der konklusjonen var at regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon ble gjennomført i samsvar med god (kommunal) revisjonsskikk.

RETNINGSLINJER FOR ETTERUTDANNING

Ifølge forskrift til revisorloven § 5-1 skal statsautorisert revisor enhver tid kunne dokumentere 120 timers fagrettet etterutdanning i løpet av de tre foregående kalenderår, Etterutdanningen skal være tilstrekkelig og må minst dekke fagområdene finansregnskap, revisjon, verdsettelse og analyse, skatte- og avgiftsrett og foretaksrett. Det tilsvarende kravet for medlemmer av NKRF er at oppdragsansvarlig må gjennomføre nødvendig etterutdanning innenfor relevante fagområder med til sammen 120 timer i en treårsperiode. Øvrige revisjonsmedarbeidere er forpliktet med i alt 78 timer i treårsperioden.

I Rogaland Revisjon IKS følger statsautoriserte revisorer som tilfredsstillers revisorlovens krav nevnt ovenfor. Øvrige ansatte tilfredsstillers kravene gitt av NKRF for oppdragsansvarlig, men søker som utgangspunkt å tilfredsstillers de strengere krav etter revisorloven.

Implementering av ny revisorlov med godkjenning av kommunal praksis har medført stor aktivitet for å nå disse kravene i 2021 og 2022.

---

² ISA er [revisjonsstandardene](#)

I tillegg til eksterne kurs, avholdes det flere heldags kontormøter årlig, slik at kunnskapsdeling sikres. Her benyttes eksterne foredragsholdere så vel som interne krefter.

KUNDER OG OMSETNING 2022

Vi gjennomfører jevnlig kundeundersøkelser. Det ble i 2020 besluttet at denne sendes ut hvert andre år. Slik at neste kundeundersøkelse sendes ut i 2023. Undersøkelsen for 2021 ga oss en score på 5,4 på en skala fra 1 til 6 (hvor 6 er best).

Rogaland Revisjon IKS omsatte for 41,2 mill. kr i 2022. Omsetningen fordeler seg slik på de respektive kundegruppene (tusen kroner):

Salgsinntekter kommuner	36,5
herav forvaltningsrevisjon	12,5
herav regnskapsrevisjon	24,0
Salgsinntekter selskaper	4,7
Totalt	41,2

Salg til eksterne utenfor egenregi utgjør 1,4 %.

GODTGJØRELSE TIL SELSKAPETS STYRE OG REPRESENTANTSKAP

I selskapets eierstrategi er det slått fast at det enkelte selskap skal dekke honorar til representantskapet. Medlemmer av selskapets representantskap får et honorar på kr 2 000 pr. møte. Representantskapets leder har i tillegg et fast honorar tilsvarende 65 % av styreleders grunnhonorar.

Selskapet følger Stavanger kommunes satser for styrer i kommunale foretak.

Stavanger, 13.03.2023

Kari Raustein
Styreleder

Fride Solbakken
Nestleder

Eivind Enoksen
Styremedlem

Elisabeth Lerstøl Oftedal
Styremedlem

Kristoffer Nagell-Dahl
Styremedlem

Svein Kvalvåg
Styremedlem

Rune Haukaas
Revisjonsdirektør

Elektronisk signatur

Signert av	Dato og tid <small>(UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna</small>
Oftedal, Elisabet Lerstøl Norwegian BankID	14.03.2023 14.56.01
Nagell-Dahl, Kristoffer Harald Norwegian BankID	14.03.2023 16.33.35
Haukaas, Rune Norwegian BankID	15.03.2023 09.50.37
Haldorsen, Elisabeth Valborg Norwegian BankID	15.03.2023 12.07.11
Enoksen, Eivind Berg Norwegian BankID	15.03.2023 11.07.21
Raustein, Kari Norwegian BankID	15.03.2023 16.29.58
Kvalvåg, Svein Norwegian BankID	16.03.2023 08.59.16

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de foregående sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.